Štát - Arménska republika (Arménsko) :)

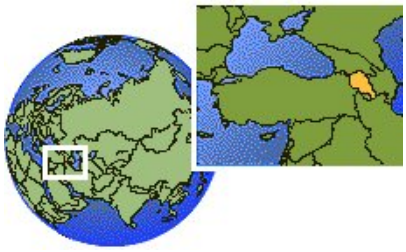
Ľudia a dejiny

Arméni pochádzajú z rôznych indoeurópskych populácií, ktoré obývali Arménsku vysočinu a okolité oblasti od 12. do 6. storočia p.n.l. Podľa legendy pristál Noe so svojou archou po potope sveta na Ararate a založil aj mesto Jerevan.

Medzi 9. a 6. storočím p.n.l. - na území dnešného Arménska prekvitala ríša Urart (pôvodný názov oblasti), ktorá sa stala jedným z najmocnejších štátov blízkeho východu.
Roku 520 p.n.l. - bolo kráľovstvo dobyté Perzskou ríšou a neskôr, od roku 330 p.n.l., jej vládol Alexander Veľký, Macedónsky (356-323 p.n.l.) a grécka dynastia, ktorú založil.
Roku 67 p.n.l. - sa Arménsko dostalo pod vládu Ríma a stalo sa nárazníkovým štátom medzi Rímskou ríšou a ríšou Partov, ktorí boli hlavnými rivalmi Ríma v boji o moc na východe.
Okolo roku 300 - prijalo Arménsko kresťanskú vieru. Stalo sa pevnou baštou kresťanstva v Ázii.
V nasledujúcich storočiach - zápasilo Arménsko o udržanie svojej nezávislosti a kultúrnej identity uprostred vojen medzi Peržanmi, Saldžukmi, Turkami a Mongolmi. Obyvateľstvo sa rozptýlilo do sveta, ale ani to nemohlo zdolať silné vedomie národnej súdržnosti, ktorú posilňovala hlboká kresťanská viera pod ochranou arménskej cirkvi.
Na začiatku 19. storočia - Rusko rozšírilo svoju hranicu až za Kaukaz a Arméni dúfali, že im cár pomôže vymaniť sa z perzskej a tureckej nadvlády.
Okolo roku 1829 - Rusko zabralo celé územie dnešného Arménska a Azerbajdžanu, okrem západného Arménska, ktoré zostalo Turecku.
V nasledujúcich desaťročiach - došlo k obrodeniu arménskej kultúry, ale po rusko-tureckej vojne (1877-1878) viedli obavy z arménského nacionalizmu k represiám ako v ruskom tak aj v tureckom Arménsku.
V období rokov 1915-1916 - bolo 1,75 miliónov Arménov, žijúcich v západnej, tureckej časti vysťahovaných zo svojich domovov a zhruba 600 000 ich Turci zmasakrovali.
Roku 1920 - zriadenie sovietskej republiky zabránilo tureckej okupácii celej oblasti.
Roku 1921 - ku koncu občianskej vojny pripojili boľševici územie Náhorného Karabachu (obývaného prevažne Arménmi) a Nachičevanu k Azerbajdžanu. O rok neskôr bolo Arménsko spolu so susedným Azerbajdžanom a Gruzínskom spojené v Zakaukazskú sovietsku federatívnu republiku.
Roku 1936 - dostalo Arménsko štatút samostatnej sovietskej republiky, ale jej územie opäť nezahrňovalo ani Náhorný Karabach ani Nachičevan. Táto pokračujúca separácia etnických Arménov od ich rodnej zeme vytvárala napätie medzi Arménskom a Azerbajdžanom, ktoré sovietsky režim po mnoho rokov skrýval, až koncom 80. rokov s uvoľnením sovietskej kontroly prudko vzplanulo.
V roku 1991 - získali obe súperiace republiky nezávislosť a pripojili sa ku Spoločenstvu nezávislých štátov. Ruská snaha o zachovanie samosprávy Náhorného Karabachu v rámci Azerbajdžanu neuspela.
Roku 1992 - vypukla otvorená vojna. Arménsko pomohlo karabašským Arménom otvorením Lačinského koridoru získať späť väčšinu Azerbajdžanmi obsadeného územia a dobyť i značnú časť ich území. Fronta sa stabilizovala, ale boje s prestávkami stále pokračujú. Blokáda Arménska vyvolaná týmito udalosťami, v podmienkach, keď sa jediný prirodzený spojenec - Gruzínsko, zmietal v bojoch občianskej vojny, doviedla zem na pokraj hospodárskeho krachu.
Mali by ste vedieť, že:

- drvivú väčšinu obyvateľstva republiky tvoria Arméni, ktorých jazyk predstavuje zvláštnu samostatnú skupinu v rámci indoeurópskych jazykov. Arméni si i napriek dlhému obdobiu moslimskej nadvlády uchovali spolupatričnosť s kresťanským svetom. Veriaci patria buď k arménskej pravoslávnej cirkvi, alebo k menšej arménskej katolíckej cirkvi, ktorá má vzťahy k Rímu. Niektoré menšinové skupiny, napríklad Kurdovia, sú moslimovia. Aj napriek obrovským hospodárskym a sociálnym problémom sa udržuje pomerne vysoká pôrodnosť a prirodzený prírastok obyvateľov. Vzrastá však emigrácia. Až 70 % populácie žije v mestách.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Marneuli
Bolnisi
Dedop listsqaro
Akhalk'alak'i
Kura
Kür
Mingäçevir Su Anbari
Ayrum
Debed
Tashir
Garrnarrich
Ashats'k
Dzoraget
Step'anavan
Alaverdi
Azatamout
Amasia
LORI
Vanadzor
Ijevan
Berd
TAVUSH
Gyumri
Spitak
Gugark'
Gäncä
AZERBAIJAN
SHIRAK
Parnbaki Lernashght'a
Dilijan
Gelik
Chambarak
Geghadir
Aparan
Sevan
Drakhtik
Maralik
Art'ik
Hradzan
Sevana lich
Sevani Lernashght'a
ARAGATSOTN
Ch'arents'avan
Gavar
Gukarrich
T'alin
Yeghvard
KOTAIK
Gegharna Lernashght'a
NAGORNO KARABAKH
Ashtarak
Abovyan
Tsovinar
Vardenis
Baghramyan
Armavir
Ejmiatsin
YEREVAN
Martuni
GEGHARKUNIK
Hoktemberyan
ARMAVIR
Massis
ARARAT
zone occupied by armenian for
Iğdir
Artashat
Vedi
Aghnjadzor
VAYOTS DZOR
Araks
Qarabağ Yaylasi
Xankändi
Ararat
Jermuk
Yeghegnadzor
Arp'a
Vayk'
Vayots
Zangezuri Lernashght'a
Goris
Korrnidzor
Sisian
SIUNIK
Mākū
NAXÇIVAN
Araz
Dastakert
Kapan
Naxçivan
Vaghji
K'ajaran
(AZERBAIJAN)
IRAN
Meghri
Araks
National Capital (1,300,000 in 1999)
over 100,000
over 50,000
over 30,000
other main city
Chief town of region
ARMENIA
0 km 15 30 45 km
© 2009 Ezilon.com All Right Reserved

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

· James Hugnes, *Veľká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,

· Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,

· Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

· Vlajky prevzaté a upravené z: http://www.statnevlajky.sk/,

· Polohy štátov prevzaté a upravené z: http://www.zemepis.com/A-Z.php,

· Mapy prevzaté a upravené z: http://www.ezilon.com/maps/.